

Soyadı	GÜNDOĞAN	İsim	Fatma
Başlık	Hesaplamalı Düşünme Kullanarak Selçuklu Motifleri ve Anlamları	Zaman	2 saat
Ders:	Sanat		
Amaçlar	-Öğrenciler Selçuklu motiflerinin sanat ve mimarideki önemini ve anlamını öğrenecek ve hesaplamalı düşünmeyi uygulayarak kendi tasarımlarını oluşturacaklar.		
Anahtar unsurlar:	Ayrışma; Model tanıma; Soyutlama; Algoritma tasarım.		
Yaş grup :	06-08 yaşlar		
Öğrenme durumları:		Etkinlik tipi:	sınıf içi etkinlik
Malzemeler: -Selçuklu motiflerinin görselleri (örneğin yıldızlar, geometrik şekiller, bitki motifleri) -Beyaz tahta ve kalemler -Çizim kağıdı ve kalemler Renkli kalemler veya boya kalemleri - Cetveller ve pergeller (geometrik tasarımlar için isteğe bağlı)	Kaynaklar: 1. Kitaplar Ve Yayınlar 2. Müzeler 3. Çevrimiçi Kaynaklar 4. Akademik Dergiler ve Makaleler 5. Web siteleri Açık İslami Sanat Ve Tarih 6. Kültürel Ve Tarihsel Belgeseller 7. Üniversite Kütüphaneler Ve Çevrimiçi Veritabanları		
Öğrenme gelişimi :			

giriş

Selçuklular kimlerdir?

Selçuklu Devleti'ni (11.-14. yüzyıllar) ve tarih içindeki önemini, sanata ve mimariye katkılarına odaklanarak kısaca tanıtır.

Selçuklu Sanatı ve Motifleri:

Yaygın Selçuklu motiflerinin resimlerini gösterin, örneğin:

Geometrik Desenler: Yıldızlar, altıgenler ve mozaikler. Çiçek Motifleri: Stilize edilmiş bitkiler, yapraklar ve sarmaşıklar.

Hayvan Motifleri: Aslanlar, kuşlar ve diğer sembolik hayvanlar

Motiflerin Sembolizmi:

Yıldızlar ve Geometri: Düzeni, sonsuzluğu ve evreni temsil eder. Çiçek Desenleri: Doğayı, yaşamı ve cenneti temsil eder.

Hayvanlar: Gücü, korumayı ve liderliği sembolize eder (örneğin aslanlar).

Öğrencilerden hangi şekil ve sembolleri fark ettiklerini ve bunların onlara neyi temsil edebileceğini paylaşmalarını isteyin.

Selçuklu Motif Çeşitleri:

1. Geometrik Desenler:

Mozaiklemeler: Boşluklar olmadan sonsuzca tekrarlanan geometrik desenler. Bu desenler genellikle yıldızlardan, altıgenlerden ve çokgenlerden oluşur. Bunlar evrenin sonsuz doğasının ve yaratılıştaki düzenin simgesidir.

Yıldızlar: Çok köşeli yıldızlar (çoğunlukla sekiz veya on noktalı) Selçuklu sanatında yaygın bir geometrik motiftir. Yıldızlar göklerle ve evrenle ilişkilendirildiğinden, yıldız desenleri genellikle uyumu ve kozmik düzeni temsil eder.

Geçmeli Tasarımlar: Bu motifler genellikle iç içe geçmiş çizgilere sahiptir ve karmaşık, simetrik tasarımlar oluşturur. Birliği, birbirine bağlılığı ve dengeyi sembolize ederler.

2. Çiçek ve Bitki Motifleri:

Arabesk: İç içe geçmiş yaprak, asma ve çiçeklerden oluşan stilize, akıcı desenlerdir. Arabesk tasarım genellikle İslam kültüründe yaşamın ve cennetin ebedi doğasını simgelemektedir.

Lotus ve Palmetler: Lotus çiçekleri ve palmet desenleri yaygın bitkisel motiflerdir. Sağlığı, yenilenmeyi ve ilahi güzelliği temsil ederler.

Rumi Motifi: Selçuklu çini ve seramiklerinde sıklıkla rastlanan, bölünmüş yaprak veya çift sarmala benzeyen stilize bir motiftir. Ruhun hareketini veya yaşamın sonsuz akışını temsil eder.

3. Hayvan Motifleri:

Aslanlar: Aslan motifi gücü, cesareti ve korumayı simgelemektedir. Genellikle mimari elemanlarda, metal işlerinde ve seramiklerde kullanılır. Kuşlar (Kartallar, Şahinler): Kuşlar özgürlüğü ve ruhsal yükselişi simgelemektedir. Selçuklu sanatında kartal veya şahin gibi kuşlar sıklıkla liderliği, asaleti ve gücü ifade etmek için tasvir edilmiştir.

Efsanevi Yaratıklar: Selçuklular, hem dünyevi yaratıkların gücünü hem de doğaüstü olayları temsil etmek için grifon gibi efsanevi hayvan motiflerini de kullanmışlardır.

Selçuklu Motiflerinin Sembolizmi:

Geometrik Motifler: İslam'ın Allah'ın birliği ve sonsuzluğuna olan inancını yansıtan, evrenin düzenini ve yapısını temsil eder. Belirli bir başlangıç veya sonu olmayan kalıpların tekrarı, sonsuzluğu ve yaşamın manevi doğasını simgelemektedir.

Çiçek ve Doğa Motifleri: Hayatı, büyümeyi ve cenneti sembolize eder. İslam geleneğinde bahçeler ve doğa cennetle ilişkilendirilir ve Selçuklu motifleri sıklıkla bu bağlantıyı yansıtır.

Hayvan Motifleri: Hem dekoratif hem de sembolik amaçlara hizmet eder; genellikle gücü, korumayı ve manevi erdemleri temsil eder.

Selçuklu Motiflerinin uygulamaları:

1. Mimari:

Çini işi: Selçuklu mimarisi, geometrik ve bitkisel motiflerin girift bir şekilde boyandığı veya seramiklere oyulduğu dekoratif çini işçiliğiyle ünlüdür.

Cami ve Medreseler: Selçuklu cami ve medreselerinin duvarları, kubbeleri ve mihrapları bu motiflerle özenle süslenmiştir.

Oymalar: Bina cepheleri, kapılar ve kemerlerdeki taş ve ahşap oymalar genellikle Selçuklu motiflerini barındırır ve manevi ve kültürel değerleri yansıtan karmaşık desenler oluşturur.

2. Metal İşleri ve Seramik:

Selçuklu zanaatkârları, genellikle geometrik, bitkisel ve hayvan motifleriyle süslenmiş ince metal işleri (tunç, bakır) ve seramikler yaratmada yetenekliydi. Bu eşyalar günlük yaşamda kullanılıyordu ama aynı zamanda manevi ve sanatsal önem de taşıyordu.

3. Tekstil ve Halılar:

Selçuklu motifleri, karmaşık geometrik desenlerin veya stilize hayvanların yer aldığı kilim ve halı gibi tekstil ürünlerinde sıklıkla görülür. Tekstillerdeki desenler hem pratik hem de manevi sembolizmin bir karışımını yansıtıyor.

Tarihi ve Kültürel Önemi:

Dini Etki: Motifler, İslam dininin birlik, sonsuzluk ve doğadaki ilahi varlık ideallerini yansıtır. Özellikle geometrik tasarımlar tevhid (Allah'ın birliği) fikriyle bağlantılıdır ve matematik ve simetrinin ilahi yaratılışı nasıl yansıttığını gösterir.

Kültürel Kimlik: Selçuklu İmparatorluğu için bu motifler, farklı bölgeleri ortak bir sanatsal ve mimari kimlik altında birleştirerek gücü, güzelliği ve dini bağlılığı aktarmanın bir yoluydu.

I. Ayrışma

1. Selçuklu Sanatını Ayrıştırmak:

- Selçuklu motiflerini temel bileşenlerine ayırın:

Geometrik Motifler: Yıldızlar, çokgenler, mozaikler.

Çiçek Motifleri: Arabeskler, lotus çiçekleri, asmalar.

Hayvan Motifleri: Aslanlar, kuşlar, efsanevi yaratıklar.

2. Grup Etkinliği:

- Öğrencileri gruplara ayırın ve her gruba bir motif kategorisi (geometrik, bitkisel veya hayvan) verin. Motiflerde gördükleri bireysel bileşenleri (örneğin noktalar, yapraklar, hayvanlar) listelemelerini isteyin.

II. Model Tanıma

1. Seçüklü Motiflerinde Desenlerin Tespiti:

- Öğrencilere motiflerdeki desenleri gözlemlenmeleri ve tanımları konusunda rehberlik edin. Örneğin:
Geometrik motifler tekrarlı ve simetriktir.
Çiçek motifleri doğayı andıran kıvrımlı, akıcı şekillere sahiptir.
Hayvan motifleri gücü ve liderliği temsil eder.

1. Tartışma:

- Öğrencilerden kendi gruplarında gözlemledikleri örüntüleri ve bu örüntülerin kültürel veya sembolik anlamları nasıl yansıtabileceğini paylaşmalarını isteyin (örneğin, geometrik şekillerdeki sonsuzluk evreni simgelemektedir).

III. Soyutlama

1. Motiflerin Anahtar Fikirlerini Soyutlama:

- Öğrencilerle karmaşık motifleri anahtar kavramlara nasıl soyutlayabileceğimizi (basitleştirebileceğimizi) tartışın. Örneğin:
Geometrik desenler → Evrendeki birlik ve düzen.
Çiçek desenleri → Yaşam ve cennet.
Hayvan motifleri → Güç ve koruma.

2. Soyutlama Görevi:

- Öğrencilerden soyut fikirlerden birini temsil eden basit bir sembol oluşturmalarını isteyin (örneğin, sonsuzluğu temsil eden geometrik bir şekil çizin)

IV. Algoritma Tasarımı

Adım 1: Bir Motif Kategorisi Seçin

Selçuklu desen anlayışınıza göre geometrik, bitkisel veya hayvan motifi mi tasarlayacağınıza karar verin.

Adım 2: Motifi Ayrıştırın

Motifi daha küçük, tanımlanabilir bileşenlere ayırın:

Geometrik: Yıldızlar, çokgenler ve mozaikler gibi şekiller. Çiçek: Yapraklar, sarmaşıklar, çiçekler.

Hayvan: Bir hayvan seçin (aslan, kuş vb.) ve onun temel özelliklerini tanımlayın.

Adım 3: Kalıpları Tanımlayın

Seçtiğiniz motifte simetri ve tekrar arayın. Geometrik: Yinelenen desenler veya simetrik şekiller oluşturun. Çiçek: Akıcı, birbirine bağlı çizgilere odaklanın.

Hayvan: Anahtar şekilleri tekrar tekrar kullanın (ör. tüyler, pençeler).

Adım 4: Konsepti Özetleyin

Motifin özünü odaklanarak tasarımı basitleştirin. Geometrik: Tekrarlanan desenleri kullanarak düzeni veya sonsuzluğu temsil edin. Çiçek: Kıvrımlı çizgilerle yaşamı ve büyümeyi sembolize eder.

Hayvan: Temel hayvan özelliklerini vurgulayarak gücü veya korumayı vurgulayın.

Adım 5: Temel Yapıyı Çizmeye Başlayın

Motifinizin ana bileşenlerini çizmeye başlayın:

Geometrik tasarımlar için merkezi bir şekille (örneğin yıldız) başlayın ve dışa doğru inşa edin.

Çiçek motifleri için bir çiçeğin veya asmanın ortasından başlayın ve öğeleri simetrik olarak ekleyin. Hayvan motifleri için hayvanın taslağını çizin ve stilize edilmiş ayrıntılar ekleyin.

Adım 6: Simetri ve Detay Ekleyin

Simetri veya yinelenen öğeler ekleyerek tasarımı geliştirin. Motifin tüm parçalarının tutarlı bir desen izlediğinden emin olun (örneğin geometrik tekrar, çiçek akışı veya hayvan simetrisi).

Adım 7: Gözden Geçirin ve Ayarlayın

Denge ve tutarlılığı kontrol etmek için motifinizi inceleyin. Simetriyi korumak veya ana fikrin soyutlamasını geliştirmek için gerekli ayarlamaları yapın.

Adım 8: Tasarımı Sonlandırın

Gerektiğinde ayrıntıları inceleyerek, gölgeler ekleyerek veya daha karmaşık desenler ekleyerek motifinizi tamamlayın.

Adım 9: Sunun ve Açıklayın

Tasarım sürecinizde ayrıştırma, örüntü tanıma ve soyutlamayı nasıl uyguladığınızı açıklayarak son motifinizi sınıfla paylaşın.

V. Etkinlik

- Öğrenciler tasarladıkları adımları kullanarak kağıt üzerinde Selçuklu motiflerini oluştururlar.
- Selçuklu sanatının simetrik ve tekrar eden doğasını korurken onları farklı desen, renk ve şekillerle denemeye teşvik edin.

VI. Yansıma

- Selçuklu motiflerinin sanat ve mimarideki önemini özetler.
- Bilgisayara dayalı düşünmenin (ayrıştırma, örüntü tanıma, soyutlama ve algoritma tasarımı) yaratıcı süreci basitleştirmeye nasıl yardımcı olduğunu düşünün.
- Öğrencileri, bu düşünme becerilerini problem çözme veya sanatsal yaratım gibi diğer alanlara nasıl uygulayabilecekleri konusunda düşünmeye teşvik edin.

VII. Çözüm :

- Öğrencilerden kendi motiflerini sınıfa sunmalarını isteyin.
- Yaptıkları seçimleri ve tasarımlarını oluşturmak için bilişimsel düşünmeyi nasıl uyguladıklarını açıklamaları konusunda onları teşvik edin.
- Süreci parçalara ayırmanın adım adım karmaşık bir tasarım oluşturmalarına nasıl yardımcı olduğu konusunda bir tartışma başlatın.

Ev ödevi:

- • Dijital Tasarım: Aynı hesaplamalı düşünme adımlarını uygulayarak motif tasarımlarını dijital olarak yeniden oluşturmak için basit bir çizim yazılımı veya uygulaması kullanın.
- • Okul Sergisi: Öğrencilerin Selçuklu motiflerinden oluşan, tarihi sanat anlayışlarını ve yaratıcı süreçlerini sergileyen bir sınıf sergisi oluşturun.

Değerlendirme:

- • Tartışmalara ve faaliyetlere katılım.
- • Kendi motiflerini tasarlamada yaratıcılık ve çaba.
- • Tasarım sürecinin ardındaki adımları ve mantığı açıklayabilme.

Beklenen sonuçlar:

Dersin sonunda öğrenciler Selçuklu İmparatorluğu'nun sanatsal ve kültürel mirası hakkında daha derin bir anlayışa sahip olacaklardır. Bilişimsel düşünme ilkelerini, ayrıştırmayı, örüntü tanımayı, soyutlamayı ve algoritma tasarımını karmaşık motifleri parçalamayı, yinelenen unsurları tanımayı ve kendi Selçuklu esintili tasarımlarını yaratmak için başarılı bir şekilde kullanacaklardır. Öğrenciler geometrik, bitkisel ve hayvan motiflerinin ardındaki sembolik anlamları takdir

	edecek ve hem Analitik hem de sanatsal becerilerini sergileyerek kültürel açıdan anlamlı, yaratıcı desenler geliştireceklerdir.
--	---

Notlar:	